

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Držení občanského průkazu

Podle zákona č. [328/1999](#) Sb., který upravuje problematiku občanských průkazů, tedy především vydávání občanských průkazů, jejich platnost, povinnosti občanů související s občanským průkazem, je občanský průkaz veřejnou listinou. Tuto veřejnou listinu je povinen mít každý občan, který dosáhl věku 15 let a má trvalý pobyt na území České republiky.

Podle zákona č. [328/1999](#) Sb., který upravuje problematiku občanských průkazů, tedy především vydávání občanských průkazů, jejich platnost, povinnosti občanů související s občanským průkazem, je občanský průkaz veřejnou listinou. Tuto veřejnou listinu je povinen mít každý občan, který dosáhl věku 15 let a má trvalý pobyt na území České republiky. Povinnost mít občanský průkaz je uvedeným zákonem uložena i osobám, kterým byla rozhodnutím soudu omezena způsobilost k právním úkonům.

Základní funkcí občanského průkazu je prokázání totožnosti držitele a dalších údajů. Občanským průkazem se osvědčují údaje, které jsou v něm zapsány: jméno, příjmení, rodné číslo, podoba a státní občanství České republiky a další skutečnosti v občanském průkazu uvedené.

Vzhledem k funkci občanského průkazu je zřejmé, že každý občan České republiky starší 15 let je povinen nejen občanský průkaz vlastnit, ale že je nanejvýš žádoucí, aby takový občan měl tuto veřejnou listinu při sobě. Občanským průkazem pečlivě uloženým doma v psacím stole toho mnoho prokázat nelze. Občan totiž nemůže nikdy předvídat, kdy bude oprávněnou osobou k předložení občanského průkazu vyzván. Neschopnost občana prokázat svou totožnost často zbytečně komplikuje situaci a přináší nepříjemnosti, a to zejména občanovi samotnému.

Potvrzením důležitosti občanského průkazu jako identifikačního dokladu jsou i některá ustanovení zákona o občanských průkazech, ve kterých je ukládána občanům řada povinností. Jde například o povinnost chránit občanský průkaz před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením a zneužitím, dále povinnost ohlásit, že nastala jakákoli z výše uvedených skutečností kterémukoli okresnímu úřadu nebo matričnímu úřadu, odcizení je možné nahlásit i policii.

Občan též musí požádat o vydání nového občanského průkazu ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy došlo ke skončení platnosti, kdy došlo ke změně místa trvalého pobytu, po obdržení oddacího listu, po právní moci rozhodnutí soudu o uložení trestu zákazu pobytu, po právní moci rozhodnutí soudu o omezení způsobilosti k právním úkonům a ve stanovených případech občanský průkaz odevzdat. Občan se také musí dostavit na vyzvání k okresnímu úřadu k vydání občanského průkazu či k provedení úkonů, které s jeho vydáním souvisí.

Zákon o občanských průkazech ve svém ustanovení § 2 výslovně zakazuje, aby byl občanský průkaz ponecháván a přijímán jako zástava či odebírán při vstupu do objektů nebo na pozemky.

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)